

Dosarul nr.2ri-326/17

Instanța de fond: CA Chișinău – M. Guzun

DECIZIE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele colegiului,

judecătorul:

Iulia Sîrcu,

judecători:

Ion Druță, Mariana Pitic,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către reprezentantul lui Butucel Victor, avocatul Costru Tatiana,

în cauza la cererea înaintată de administratorul Societății pe Acțiuni „Locuințe pentru Toți” în procedura de restructurare, Bulgaru Igor împotriva lui Butucel Victor privind validarea popririi în sumă de 2405 euro și încasarea de la terțul poprit Butucel Victor a datoriei în sumă totală de 2405 euro,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017, prin care s-a admis cererea de validare a popririi înaintată de debitorul SA „Locuințe pentru Toți”, s-a validat poprirea față de terțul poprit Butucel Victor și s-a încasat de la Butucel Victor în beneficiul SA „Locuințe pentru Toți” datoria în sumă de 2405 euro,

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 04 martie 2011 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Locuințe pentru Toți”, cu desemnarea lui Lupea Petru în calitate de administrator al insolabilității.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 17 februarie 2016 a aprobat și confirmat planul procedurii de restructurare a SA „Locuințe pentru Toți”, fiind numit în calitate de administrator al procedurii planului Bulgaru Igor.

La 28 februarie 2017 administratorul SA „Locuințe pentru Toți” în procedura de restructurare, Bulgaru Igor s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere împotriva lui Butucel Victor, solicitând validarea popririi în mărime de 2405 euro și încasarea de la Butucel Victor în beneficiul SA „Locuințe pentru Toți” în procedura de restructurare a sumei datorate în mărime de 2405 euro. (f.d. 1-2)

În motivarea cererii a invocat că scopul primar al procedurii planului constă în acumularea mijloacelor bănești necesare pentru începerea lucrărilor de finisare a construirii blocului locativ din mun. Chișinău, str. Ginta Latină nr. 19/6, finisarea lucrărilor de construcție, darea în exploatare și satisfacerea integrală a creanțelor creditorilor garanțați ai debitorului, prin transmiterea în proprietate a bunurilor imobile grevate de garanții.

Conform planului procedurii de restructurare a activității debitorului SA „Locuințe pentru Toți” prima direcție de implementare a planului de restructurare a activității debitorului și cea mai principală sursă de venit pentru acumularea mijloacelor financiare constă în realizarea contractelor de investiții și anume: creditorii ce au datorii conform contractelor de investiții vor stinge datoriile în termen de 60 zile din momentul aprobării planului procedurii de restructurare a SA „Locuințe pentru Toți” de către instanța de insolvență și hotărârea va deveni irevocabilă. Pentru fiecare zi de întârziere după expirarea termenului de 60 zile, SA „Locuințe pentru Toți” în procedura de restructurare va calcula o penalitate de 0,1 %.

A indicat că prin scrisoarea din 15.03.2016, însoțită de Raportul de activitate și tabelul general al datoriilor, s-a adus la cunoștință creditorilor despre faptul confirmării planului de restructurare a activității debitorului, direcțiile principale de implementare a planului de restructurare și despre necesitatea achitării datoriilor la contractele de investiții în termen de 60 zile din momentul devenirii irevocabile a hotărârii Curții de Apel Chișinău de aprobare a planului de restructurare a activității debitorului SA „Locuințe pentru Toți”.

Ca urmare a existenței incontestabile a datoriei terțului poprit față de debitorul insolubil, la 29.11.2016, administratorul SA „Locuințe pentru Toți” a expediat în adresa terțului poprit o somație, prin care a adus la cunoștință terțului poprit Butucel Victor despre faptul existenței datoriei față de SA „Locuințe pentru Toți” în mărime de 2405 euro, rezultate din neexecutarea prevederilor contractului de investiții nr. 156/04-a din 04.06.08 și achitării parțiale a prețului imobilului procurat în mărime de 33 670 euro, care reprezintă 66,53 % din costul integral al bunului procurat de 36 075 euro. La scrisoarea în cauză, administratorul nu a primit nici un răspuns și nici nu a fost stinsă datoria formată.

Astfel, la 25.01.2017 s-a adresat în mod repetat cu somație, prin care a înființat poprirea față de terțul poprit Butucel Victor privind încasarea datoriei în mărime de 2405 euro în beneficiul SA „Locuințe pentru Toți”, precum și s-a informat primul că aceste mijloace bănești sunt supuse urmării silite prin poprire și în temeiul art. 126 alin. (2) al Legii insolvenței, Butucel Victor, fiind declarat terț poprit.

Faptul existenței datoriei este confirmat prin tabelul definitiv consolidat de creanțe validate față de patrimoniul SA „Locuințe pentru Toți” și certificatul eliberat de contabil aprobat de către administratorul insolvenței Bulgaru Igor.

Terțul poprit nu și-a îndeplinit obligațiunile ce îi revin pentru achitarea popririi în termenul de 5 zile din momentul comunicării somației de înființare a popririi (data de 30.11.2016-05.12.2016), precum și somația repetată (26.01.2017-31.01.2017), motiv

pentru care administratorul insolvenței a sesizat instanța de insolvență în vederea validării popririi și încasarea forțată a sumei datorate.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017 s-a admis cererea de validare a popririi depusă de debitorul SA „Locuințe pentru Toți”. S-a validat poprirea față de terțul poprit Butucel Victor și s-a încasat de la Butucel Victor în beneficiul SA „Locuințe pentru Toți” datoria în sumă de 2405 euro. (f.d. 25-28)

La 18 august 2017 reprezentantul lui Butucel Victor, avocatul Costru Tatiana a înaintat cerere de recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respinge cererea administratorului privind validarea popririi față de terțul poprit Butucel Victor. (f.d. 33-37)

În motivarea cererii de recurs reprezentantul recurentului a invocat că hotărârea instanței de insolvență este neîntemeiată, or administratorul insolvenței, cât și instanța de insolvență au aprobat planul de restructurare fără a verifica veridicitatea informației prezentate care conține date eronate în privința lui Butucel Victor.

A mai indicat că Butucel Victor s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova și nu a cunoscut despre petrecerea ședinței de judecată, neavând posibilitate de a prezenta probele pentru a-și apăra interesele sale, hotărârea fiind emisă doar prin prisma argumentelor și probelor aduse de SA „Locuințe pentru Toți”.

Din analiza normelor legale care reglementează poprirea, rezultă că instanța de judecată poate adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care să încaseze de la terțul poprit suma datorată debitorului numai în situația în care prin probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului în temeiul unor raporturi juridice existente sau dacă bunurile mobile incorporale datorate nu se mai află la data validării în posesia terțului sau nu pot fi predate în natură, caz în care terțul este obligat prin hotărâre de validare, la plata contravalorii acestor bunuri.

La caz, analiza probelor anexate la dosar nu demonstrează faptul că Butucel Victor datorează sume de bani debitorului insolubil SA „Locuințe pentru Toți”.

Astfel, instanța de insolvență a interpretat eronat prevederile art. 126 al Legii insolvenței, iar probele invocate de către administratorul procedurii planului au fost apreciate arbitrar, fapt care face ca soluția acesteia să fie una neîntemeiată.

În consecință, instanța de insolvență la examinarea cereri de validare a popririi nu a constatat și elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond și ca urmare a pronunțat o soluție nefondată, fapt pentru care urmează să fie casată de către instanța de recurs.

Reprezentantul recurentului a mai indicat că Butucel Victor a aflat despre hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017 la data de 28.07.2017, or în raionul Orhei, satul Lucășeuca nu domiciliază, deoarece este stabilit cu traiul împreună cu familia în Italia. Astfel, prin prisma prevederilor art. 116 CPC a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data

pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege. Termenul de recurs este un termen procesual de decădere.

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Materialele cauzei atestă că Curtea de Apel Chișinău la 10 mai 2017 a pronunțat hotărârea, în lipsa persoanelor vizate în ea, prin care a admis cererea administratorului SA „Locuințe pentru Toți” în procedura de restructurare privind validarea popririi și încasarea de la terțul poprit Butucel Victor datorita în sumă de 2405 euro.

Dovada înmânării copieii hotărârii la materialele dosarului lipsește.

Reprezentantul recurentului indică că Butucel Victor a făcut cunoștință cu hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017 la data de 27 iulie 2017. Astfel, recursul depus la 11 august 2017 se consideră depus în termen, iar cererea recurentului privind repunerea în termen nu urmează a fi soluționată, fiind de prisos.

La 17 octombrie 2017 Bulgaru Igor, administratorul SA „Locuințe pentru Toți” în procedura de restructurare a depus referință la cererea de recurs înaintată de către reprezentantul lui Butucel Victor, avocatul Costru Tatiana, solicitând respingerea cererii de repunere în termen cu respingerea recursului ca fiind depus în afara termenului legal, sau respingerea ca fiind neîntemeiat și menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017. (f.d. 78-83)

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 10 mai 2017 a admis cererea de validare a popririi depusă de debitorul SA „Locuințe pentru Toți”, a validat poprirea instituită față de terțul poprit Butucel Victor și a încasat de la terțul poprit Butucel Victor în beneficiul SA „Locuințe pentru Toți” suma datoriei în mărime de 2405 euro.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră prematură concluzia instanței de insolvabilitate, din următoarele motive.

Actele cauzei atestă că la 17 februarie 2016 Curtea de Apel Chișinău, prin hotărâre, a aprobat și confirmat planul procedurii de restructurare a SA „Locuințe pentru Toți”, fiind numit în calitate de administrator al procedurii planului Bulgaru Igor.

Conform planului procedurii de restructurare a activității debitorului SA „Locuințe pentru Toți” s-a stabilit ca creditorii care au datorii conform contractelor de investiții vor stinge datoriile în termen de 60 zile din momentul aprobării planului procedurii de restructurare a SA „Locuințe pentru Toți” de către instanța de insolvabilitate și hotărârea va deveni irevocabilă, iar pentru fiecare zi de întârziere după expirarea termenului de 60 zile, SA „Locuințe pentru Toți” în procedura de restructurare va calcula o penalitate de 0,1 %.

Astfel, prin scrisoarea din 15.03.2016, însoțită de Raportul de activitate și tabelul general al datoriilor, s-a adus la cunoștință creditorilor despre faptul confirmării planului de restructurare a activității debitorului, direcțiile principale de implimentare a planului de restructurare, despre necesitatea achitării datoriilor la contractele de investiții în termen de 60 zile din momentul devenirii irevocabile a hotărârii Curții de Apel Chișinău de aprobare a planului de restructurare a activității debitorului SA „Locuințe pentru Toți”.

Inițial, la 29 noiembrie 2016, ulterior la 25 ianuarie 2017 administratorul SA „Locuințe pentru Toți” a expediat la adresa raionul Orhei, satul Lucășeuca lui Butucel Victor somații, prin care l-a informat despre achitarea datoriei în mărime de 2405 euro conform art. 126 alin. (5) al Legii insolvențabilității, la contul de acumulare deschis de către administratorul insolvențabilității.

Ulterior, administratorul SA „Locuințe pentru Toți” a depus o cerere, prin care a solicitat, în baza art. 126 al Legii insolvențabilității, încasarea de la terțul poprit Butucel Victor a datoriei în mărime de 2405 euro, pe motiv că în termen de 5 zile din momentul comunicării somației de înființare a popririi nu a transferat suma datorată la contul de acumulare a administratorului.

Instanța de insolvențabilitate în lipsa cărorva opoziții din partea terțului poprit, prin hotărârea din 10 mai 2017 a admis cererea de validare a popririi depusă de debitorul SA „Locuințe pentru Toți”, a validat poprirea instituită față de terțul poprit Butucel Victor și a încasat de la terțul poprit Butucel Victor în beneficiul SA „Locuințe pentru Toți” suma datoriei în mărime de 2405 euro.

Instanța de recurs constată că instanța de insolvențabilitate la examinarea cererii de validare a popririi și încasarea de la terțul poprit Butucel Victor a datoriei în mărime de 2405 euro, a citat terțul poprit la adresa raionul Orhei, satul Lucășeuca, fiind dovada recepționării acesteia contra semnătură la data de 21 aprilie 2017 (f.d. 22), respectiv ajungând la concluzia că este posibil de a fi examinată cererea în lipsa ultimului.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare. (3) Renunțarea uneia dintre părți la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenții nu are efect juridic, cu excepția cazurilor de încheiere, în condițiile legii, a unei convenții arbitrale. Art. 6 CPC prevede că instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 102 alin. (3) și (4) CPC comunicarea citației se realizează prin înmânarea ei participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării.

Iar potrivit prevederilor art. 105 alin. (1) CPC citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea, care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Art. 5 alin. (6) CPC prevede că dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Instanța de recurs notează că Butucel Victor nu a fost citat legal, or, prin înștiințarea terțului poprit Butucel Victor, la adresa raionul Orhei, satul Lucășeuca, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 22), nu poate fi considerat că ultimul a fost informat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, deoarece potrivit informației Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nr. 35/74-7317 din 05.10.2017 prezentată de reprezentantul lui Butucel Victor, avocatul Costru Tatiana, terțul poprit în perioada 30.04.2015-16.07.2017 s-a aflat în afara teritoriului Republicii Moldova (f.d. 77). Astfel, nu este clar cui i-a fost înmănată înștiințarea instanței de insolabilitate la data de 21 aprilie 2017, or agentul poștal, la momentul predării plicului, nu a insistat ca persoana care l-a primit să indice pe cotor cui a înmănat citația și care este legătură de rudenie cu terțul poprit Butucel Victor.

În condițiile când Butucel Victor se afla peste hotare și nu cunoștea despre data ședinței de judecată a fost în imposibilitate de a face opoziții popririi prin faptul că apartamentul pentru care a investit suma de 33 670 euro în realitate s-a dovedit a fi mai mic, tot odată pentru finisarea apartamentului a mai achitat suma de 9 287 euro SRL „Pojservice”.

Admițând cererea de validare a popririi și încasarea de la terțul poprit a sumei datorate, instanța de insolabilitate nu a cercetat toate probele care demonstrează cu certitudine existența sumei datorate de către terțul poprit Butucel Viorel, or, ultimul la cererea de recurs a prezentat probe suplimentare care anterior nu au fost examinate de către instanța de insolabilitate, nefiind apreciate.

Instanța de recurs reiterează că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (*CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982*). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (*CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979*).

Art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică inclusiv o procedură bazată pe principiul contradictorialității

și egalității armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții, care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură bazată pe principiul contradictorialității presupune dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Drept urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul lui Butucel Victor, avocatul Costru Tatiana.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2017.

Se remite cauza la rejudecare în instanța de insolvabilitate Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Ion Druță

Mariana Pitic

Luiza Gafton

Maria Ghervas